

על הדברים מוטל
אמברגו לפרסום עד
לנשיאתם

בית הנשיא לשכת דוברות

יום רביעי, כ"ו בניסן תשע"ח, 11 באפריל 2018

דברי נשיא המדינה בעצרת הפתיחה הממלכתית של אירועי יום הזיכרון לשואה ולגבורה ב"יד ושם"

לפני מספר חודשים פנתה מכרה, בת הדור השני, למוזיאון באושוויץ כדי לברר פרטים על קורות אביה, ניצול המחנה. את המסע אל אושוויץ-בירקנאו, את מה שקרה במחנה ואחריו, היא מכירה בעל פה מילדות. היא יודעת לספר על הרעב ועל הסבא הלוחם שמת מרעב בגטו, על האקציה. על האחיות הקטנות של אביה שנקרעו בוקר אחד מאמן, לתמיד. על שקשוק הקרונות ועל אלה שקפאו למוות בקרון הרכבת הפתוח. על עשן המשרפות, הסלקציה והמספר על היד. על אבא שלה, ילד שנשאר לבד. אבל היא רצתה לדעת עוד. היא רצתה לדעת מה נשאר מאבא שלה שם, במחנה ההוא, וכך נכתב לה: "במענה למכתבך, המספר B שבע אפס שתיים אחת, מתייחס לאסיר, גבר, שם - לא ידוע. הגיע לאושוויץ ב 16 באוגוסט 1944 מגטו לודז'. רישום אחרון: 13 בינואר 1945. אין אינפורמציה נוספת." כך נמסר לה. תשובה תמציתית שאומרת הכול, "אין אינפורמציה נוספת". ברגע אחד, הצטמצם אביה, האהוב מכל, מאיר קוטס יבדל לחיים ארוכים, ל"שם לא ידוע", למספר. ברגע אחד, ביעילות הנאצית מקפיאת הדם הצטמצמו האהבות, הזיכרונות, החלומות, הפחדים והכאבים, חיים שלמים של סבים וסבתות, אימהות ואבות, ילדים ופעוטות - למספר. מי שהושמד מיד עם הגעתו לאושוויץ, אפילו מספר לא קיבל, לא נותר ממנו זכר, לא שם ולא רשומה.

מכובדי. עם בוקר, במלאת שבעים וחמש שנים למרד גטו ורשה ושבעים שנים לתקומת מדינת ישראל אצא לפולין, יחד עם ראשי מערכת הביטחון והמשלחת הישראלית, ל"מצעד החיים". שם, על אדמת אירופה, על אפרם של אחינו ואחיותינו, נאמר בצורה פשוטה: יש שואה, ויש מכחישי ומשכיחי שואה, וההבדל בין אלה לאלה הוא האמת. אזרחי פולין, כמו גם אזרחי צרפת, ברית המועצות ומדינות נוספות, נהרגו ונרצחו על ידי גרמניה הנאצית במלחמה אכזרית, במלחמת העולם השנייה. אנחנו, היהודים, נשחטנו בשואה. שואה שתכליתה הייתה למחוק את העם היהודי מעל פני האדמה. שואה שהתחוללה לא רק במחנות הריכוז וההשמדה אלא בבורות ההריגה, בגטאות ובפוגרומים. שואה שכללה טבח ורצח ומוות בעיניים של מיליון וחצי ילדים ותינוקות, שכל חטאם היה שנולדו יהודים.

הזיכרון שלנו, בני העם היהודי, הוא היפוכה של הבהילות הנאצית. כל שעשה לנו עמלק נחרת בזיכרוננו, זיכרוננו של עם עתיק. נחרתו בזיכרוננו גם אלה שסייעו לעמלק, אלה שעמדו מן הצד, אלה שראו את הארובות העשנות, אלה ששמעו את זעקותינו ולא נקפו אצבע. נחרתו בזיכרוננו אלה שרצחו וירשו. נחרתו בזיכרוננו אלה שחשבו אחרי המלחמה שדם יהודי הוא זול, הוא הפקר, וטבח ורצחו ביהודים ששבו לביתם. לא נשקוט עד שנדע מה עלה בגורל אחינו ואחיותינו. לא ננוח, עד שנבטיח שלכול אישה ואיש, ילד וילדה יש שם. לעולם לא ניתן יד למתכחשים לאמת או למנסים להשכיח אותה. לא מצד בודדים או ארגונים, לא מצד ראשי מפלגות וגם לא מצד ראשי מדינות. גרמניה לא קנתה את סליחתם של היהודים, כפי שאף אומה לא תוכל לחוקק את שכחתם. העם היהודי לעולם יישא את דגל המאבק באנטישמיות ובגזענות. שום אינטרס פוליטי, מדיני או כלכלי לא יגרום לנו להעלים עין מהן, לא באירופה ולא בשום מקום אחר. איננו מצפים לצדק באירופה, צדק שיתקן את העבר. צדק לא יוכל לצמוח מהאדמה עליה נשרפו חיים אחינו ואחיותינו. אנו כן מצפים למצוא במדינות אירופה שותפות אמת, שיחד איתן נשקיע בחינוך, במכוני מחקר, נעסוק בהנצחה ובזיכרון, נלמד מה היה ונבטיח - שלעולם לא עוד. איננו מצפים ממדינות אירופה להעביר לדור

**על הדברים מוטל
אמברגו לפרסום עד
לנשיאתם**

בית הנשיא לשכת דוברות

הצעיר את תחושת האשמה, אנו כן מצפים ודורשים שהן יעבירו לו את לפיד הזיכרון והאחריות. אלה הנכונים להישיר מבט אמיץ אל עברם, להתמודד באומץ עם האנטישמיות והגזענות הממשיכות להרים את ראשן גם היום, ימצאו בנו בני ברית, שותפים נחושים בסלילת הדרך המובילה מן הזיכרון אל העתיד.

אחיי ואחיותיי, ניצולי ושורדי השואה. השנה אנו מציינים שבעים שנים למדינת ישראל. מי כמותכם יודע שמדינת ישראל איננה פיצוי על השואה. שואת העם היהודי איימה בצורה המוחשית ביותר על החזון העתיק שלנו, בן אלפיים שנים, לשיבת ציון וירושלים. הפתרון הסופי ביקש להביא את הקץ על החלום הלאומי שלנו, וככזה, יצר את הדחיפות לכונן את עצמאות ישראל. העם היהודי הקים את מדינת ישראל ברגעי החולשה האיומים ביותר שלו לאחר ששליש ממנו הושמד, כשהוא שותת דם, מוכה וחבול. קרוב לחמישים אחוזים מבין הלוחמים במלחמת השחרור היו ניצולי שואה. בגבורת הניצולים הלוחמים ובדמם גילו אויבינו כי דמנו לא הפקר, כי יש מחיר לפגיעה בחיי יהודים. תקומת מדינת ישראל ועוצמתה שינו לנצח את מאזן האימה של הקיום היהודי. הם יודעים, אנטישמים ושונאי ישראל, בכל מקום בו הם חורשים רעתנו, כי הימים ההם עברו.

יקיריי, מכובדי כולם. האנטישמיות לא תיעלם ולא נעלמה, שנאת ישראל לא השתנתה, אבל אנחנו השתנינו. המציאות השתנתה כי אנחנו השתנינו. אנחנו חזקים ובטוחים. אנחנו נלחמנו לצאת מעבדות לחירות. להשתחרר מאימת הכיליון להמשכיות, לבניה וליצירה. יקירי, ניצולי ושורדי השואה, אתם יצרתם את הנס הזה. ברוח האדירה שלכם בניתם וביססתם את הבית הזה - את צה"ל, המוסד וגופי הביטחון, את עולם המשפט, את ההתיישבות. שיקמתם מהריסותיו את עולם התורה, את הישיבות והחצרות החסידיות. פיתחתם את הכלכלה והתעשייה הישראליות, בניתם בית, נטעתם עץ, הבאתם ילדים לעולם וגידלתם אותם להיות גאים, זקופי קומה, שוחרי חיים ואוהבי אדם. המורשת שלכם היא מורשת של תקומה, של גאווה, של תקווה, של חיים בצד הזיכרון ולא בצלו, ולמורשת הזאת אנחנו נמשיך לחנך את בנותינו ובנינו. מחר נצעד, נוער מרחבי העולם, ראשי קהילות יהודיות, ראשי מערכות הביטחון, כשלפנינו תלכו אתם כעמוד האש לפני המחנה. לא נצעד שם מאושוויץ לברקנאו. נצעד, כפי שצעדתם אתם, מהמוות אל החיים. נצעד, כפי שלימדתם אתם, מהשואה אל התקומה.

במלאת שבעים שנה למדינת ישראל אנחנו מתפללים שנדע לנהוג באותה מחויבות, באותה גדלות נפש, מתוך אותם ערכים של גאווה לאומית ואהבת אדם, שנגלה את אותה מנהיגות בה דבקתם אתם, שנמשיך במלאכת בניין האומה והארץ למען הדורות הבאים. תודה על כל מה שעשיתם למעננו, למען מדינת ישראל, למען העם היהודי. ארץ אל תכסי דם אחינו ואחיותינו. יהי זכרם, שמור ונצור בלב העם, מדור לדור.

לפרטים נוספים:

נעמי טולדנו קנדל - דוברת בית הנשיא 052-9463662

עדי אילת - עוזרת דוברת בית הנשיא 054-7950352